

Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека
Центр регіональної та правової інформації

**Хроніка культурного життя Хмельниччини:
оглядова довідка за матеріалами преси та неопублікованих документів
за листопад 2016 року**

Хмельницький

2016

Культурно-мистецьке життя краю

До Дня вшанування пам'яті жертв Голодоморів та з метою поглиблення знань про геноцид українського народу, його причини, перебіг і наслідки; залучення молоді до меморіальних заходів із вшанування пам'яті жертв геноциду Українського народу – Голодомору 1932-1933 років в Україні, зокрема акції “Запали свічку”, в ХОУНБ відбувся історичний екскурс «З боєм в душі – назад у минуле» для старшокласників НВО № 5 та студентів Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту.

У заході взяли участь Олег Погорілець – директор Державного історико-культурного заповідника «Межибіж» та Антоніна Віговська – практичний психолог міського Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Присутня на заході проректор з науково-педагогічної та виховної роботи Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту Вікторія Церклевич висловила подяку працівникам обласної універсальної наукової бібліотеки за вагомий внесок у виховання підростаючого покоління. Бібліотека отримала в подарунок від Олега Погорільця збірник статей, присвячених творцеві музею пам'яті Голодомору 1932-1933 років на Хмельниччині, народному художнику України Миколі Мазуру «Молитва Миколи Мазура за Україну».

Під час екскурсу відбулася відеопрезентація «Голодомор в Україні 1932-1933 років» та огляд книжкової виставки «Твій біль, Україно».

У Шепетівській центральній районній бібліотеці пройшов історичний урок пам'яті “Жнива скорботи”. Студенти професійного ліцею ознайомились з книжковою виставкою “Злочин, якому немає прощення”, архівними свідченнями земляків про те страшне лихоліття, читали вірші українських поетів: А. Королів, В. Крищенко, уривки з творів В. Маняка “Голод – 33”; Р. Конквеста “Жнива скорботи”.

До Дня Гідності та Свободи

У Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці відбулися заходи:

- патріотичні читання за темою «Україна – понад усе!». У читаннях взяли участь учасники Революції Гідності: Артур Кокоревич, Степан Кушнір, Назар Чепко та студентська молодь міста. Молоді активісти поділилися своїми спогадами та поглядами на майбутнє Української держави. Студенти активно включилися в обговорення теми, підтверджуючи свою зростаючу самосвідомість і небайдужість. Волонтер Ігор Білий під акомпанемент гітари виконав патріотичні пісні. Присутнім було продемонстровано хроніку основних подій Революції на майданах країни;
- презентація тематичної фотовиставки заслуженого члена Національної спілки фотохудожників України Андрія Чекановського та фотохудожника Сергія Аніськова «Майдан. Хмельницький – Київ». Під час презентації фотохудожник Сергій Анісков розповів про історію створення фоторобіт під час свого перебування на Майдані, обговорив з молоддю тему майбутнього України. Присутні спробували визначити для себе життєві цінності;
- перегляд та обговорення документального фільму Світлани Ліщинської «Євромайдан SOS. Право на гідність» (в рамках роботи клубу Docudays UA). Це розповідь про самовіддану працю тисяч людей, які раніше ніколи не займалися громадською діяльністю, але у скрутний час не лишилися байдужими та долучилися до створення першої масштабної волонтерської ініціативи України «Євромайдан SOS». Практичний психолог Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Антоніна Віговська допомогла розібратися присутнім в питаннях захисту прав людини.

До Міжнародного дня толерантності

У Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці відбувся інтерактивний захід «**Територія рівних можливостей**». Під час заходу присутні ознайомилися з поняттям «толерантність» та історією впровадження Міжнародного дня толерантності, визначили основні характеристики толерантної людини.

Також, запрошена на захід, практичний психолог міського Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді в інтерактивній формі показала присутнім, якою має бути толерантна людина. Спершу було проведено експрес-анкетування на визначення, в якій мірі молоді люди толерантні. Після цього присутнім було продемонстровано відео про терпимість з подальшим його обговоренням. В якості мозкового штурму психолог запропонувала пригадати, в яких прислів'ях та приказках піднімається проблема терпимості та поваги іншого.

В результаті активної роботи молодь дійшла до спільного висновку, що у суспільстві запанує мир, взаєморозуміння і добросусідство лише тоді, коли кожен буде поважати і приймати іншого з його індивідуальними особливостями, визнавати права та свободи будь-якої людини.

У Шепетівській центральній районній бібліотеці відбулося засідання європейського клубу на тему “Толерантність. Не все те неправильне, що тобі незрозуміле”. Інтерактивний захід пройшов з переглядом мультфільмів. Учні розповідали притчі і розмірковували про те, що за будь-яких обставин потрібно залишатися собою.

Президент України Петро Порошенко підписав Указ № 495/2016 «Про відзначення державними нагородами України з нагоди Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва. За значний особистий внесок у розвиток національної культури і мистецтва, вагомі творчі здобутки та високу професійну майстерність почесне звання “Заслужений артист України” присвоєно Виннику Олексію Степановичу – акторові, провідному майстру сцени Хмельницького академічного обласного театру ляльок.

У Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці відбувся пленум Хмельницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України. У його роботі взяли участь: т.в.о. заступника голови Хмельницької обласної державної адміністрації Валерій Олійник, голова обласної організації НСК України, доктор історичних наук Лев Баженов, голова Старосинявської районної державної адміністрації Ігор Русий, директор обласної універсальної наукової бібліотеки Надія Синиця, члени правління і президії обласної організації, голови та представники міських і районних осередків Національної спілки краєзнавців України, запрошені гості від громадськості регіону. Голова обласної організації НСКУ Лев Баженов доповів про здобутки в науково-дослідницькому житті обласної спілки у 2016 році, окреслив основні пріоритетні напрямки діяльності на 2017 рік та відзначив роботу кращих краєзнавчих осередків області. Делегати пленуму заслухали виступи: голови Хмельницької міської організації НСКУ Юрія Блажевича, голови Старосинявської районної організації Антоніни Поліщук та заступника голови Красилівської районної організації Віталія Лавренчука. Директор бібліотеки Надія Синиця, член правління обласної організації ознайомила присутніх з краєзнавчим ресурсом бібліотеки. На пленумі були обговорені питання про підготовку енциклопедичного видання про Хмельниччину, посібника з історії Поділля, біобібліографічного довідника про краєзнавців Хмельниччини. Розглянуто заяви про вступ до обласної організації НСКУ та прийняті організаційні робочі документи. Під час пленуму відзначено кращих членів обласної організації НСКУ: Грамотою обласної державної адміністрації та Почесною грамотою обласної організації НСКУ – Анатолія Роздобудька, політичного і громадського діяча, секретаря обласної організації

НСКУ, та з нагоди його 70-річчя та Почесною грамотою обласної організації НСКУ – Віктора Адамського, кандидата історичних наук, викладача Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії з нагоди 50-річчя від дня народження. Для учасників пленуму у бібліотеці підготовлено розгорнуту книжково-документальну виставку «Краєзнавство Хмельниччини: історія і сучасність», на якій були представлені науково-дослідницькі праці та історико-краєзнавчі видання місцевих авторів.

До Дня української писемності та мови

Вже п'ятий рік поспіль Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека та кафедра української філології Хмельницького національного університету втілюють в життя літературно-мистецький проект “Слово – це те, що житиме вічно”, приурочений до Дня української писемності та мови.

Почесними гостями свята були: голова Хмельницької обласної організації Національної спілки письменників України Василь Горбатюк; доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української філології Михайло Торчинський; голова Хмельницького міського товариства української мови ім. Т.Шевченка “Просвіта” Зоя Діденко; поет, голова Хмельницького обласного об'єднання Всеукраїнського товариства “Просвіта” ім. Т. Шевченка Віталій Міхалевський; письменник-публіцист, мистецтвознавець, член Національної спілки журналістів України Микола Кульбовський. З вітальним словом до присутніх звернулася заступник директора з внутрішньобібліотечної роботи ОУНБ Олена Баворовська. Присутні мали нагоду насолодитися оперним співом заслуженої артистки України, солістки Хмельницької обласної філармонії Фатіми Чергіндзії, яка виконала арію Анни з опери “Украдене щастя” за мотивами однойменної п'єси Івана Франка. У виконанні заслуженого артиста України Ігоря Сторожука прозвучав вірш Ліни Костенко “Пам'ятай про Крути”. Вокальний ансамбль “Маестро” під керівництвом лауреата міської премії імені Богдана Хмельницького, композитора Михайла Люшні виконав пісні на вірші подільських поетів. Також у виконанні аматорського театру “Глорія” (художній керівник: Таїсія Коваль) звучали уривки творів класиків української літератури, пісні та власна поезія. Для учасників свята презентовано книжково-ілюстративну виставку “Там, де живе рідна мова, живе український народ”.

Крім того, в бібліотеці відбувся творчий вечір відомого на Хмельниччині поета, науковця, культурно-просвітницького діяча Віталія Міхалевського “Нехай розкаже листопад...”, приурочений його 55-річчю. Ведуча вечора, заступник директора з внутрішньобібліотечної роботи О. Баворовська подякувала ювілярові за тісну співпрацю на ниві духовного розвитку та патріотичного виховання підрастаючого покоління та презентувала біобібліографічний покажчик, підготовлений до ювілею В. Міхалевського “І Слово просить у Вірш...”. Ювіляра вітали члени обласної організації Національної спілки письменників України В. Горбатюк, А. Ненцінський, Н. Шмурікова, П. Савчук, П. Маліш, М. Мачківський та ін. Відзначили його активну участь у культурно-просвітницькій сфері як голови обласного осередку ВУТ “Просвіта” ім. Т. Г. Шевченка голови Старокостянтинівської, Дунаєвської та Старосинявської районних організацій – Л. Ярошно, В. Байталюк та Л. Сердунич. До привітань долучилися також М. Кульбовський, найбільш активний оцінювач творчості ювіляра, видавець А. Цюпак, друзі – В. Дмитрик, М. Цимбалюк, В. Захар'єв та ін. З музичними вітаннями приєдналися В. Смотровель, народний артист України, бард Л. Мазур, подружжя Віра і Юрій Найди, викладачі Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії. Присутні також ознайомилися з книжковою виставкою “В пошуках омріяного слова”.

Шепетівська районна бібліотека провела свято української мови “**Лунай прекрасна наша мова**” в актовій залі Плесенської школи. Метою цього заходу є сприяння утвердженню державного статусу української мови, піднесення її престижу серед молоді,

виховання шанобливого ставлення до історії, культури і традицій українського народу. Учасниками заходу стала активна учнівська молодь. Працівники Шепетівської районної бібліотеки наголосили, що найбільше і найдорожче добро в кожного народу – це його мова, ота жива схованка людського духу, його багата скарбниця, в яку народ складає і своє давнє життя, і свої сподіванки, розум, досвід, почування. Учні читали вірші українських поетів, брали участь у мовній вікторині, розгадували загадки про рідне слово, пригадували прислів'я і приказки, висловлювання про українську мову видатних людей, підбирали епітети та антоніми до слів.

Бібліотечна справа

Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека

З метою забезпечення реалізації прав і свобод людини і громадянина та на виконання Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року бібліотекою протягом тижня організовано:

- консультацію юриста **«Захист сімейної теми»** для студентської молоді міста. Юрист Хмельницької обласної громадської організації «Подільська правова ліга» Анастасія Площинська розповіла присутнім про порядок укладення шлюбу та створення сім'ї; взаємні права та обов'язки чоловіка та жінки, батьків і дітей. Особливу увагу було приділено укладанню шлюбного договору та правам сторін у цивільному шлюбі. Учасники години правової інформації ознайомилися з матеріалами постійно діючої книжково-документальної виставки «На допомогу правовій освіті населення»;
- годину правової інформації **«Батьки та діти»** про права і обов'язки між батьками і дітьми; особисті права дітей в кожній сім'ї; поняття взаємної відповідальності в існуючому правовому полі;
- правовий всеобуч **«Гендерне насильство: проблеми попередження»** (в рамках роботи клубу правових знань **«Держава. Право. Громадянин»**). Психолог Хмельницького центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Антоніна Віговська та студентська молодь міста обговорили проблеми насильства над жінками та методи його попередження. Відбулася презентація книжкової виставки **«Світ без насильства»**; перегляд та обговорення фільму **«Зупинимо насильство разом!»**;
- правовий лікбез **«Насильство над жінками»**. Юристи Головного територіального управління юстиції у Хмельницькій області та Хмельницької обласної громадської організації «Подільська правова ліга» проінформували про способи попередження та методи боротьби з насильниками, надали присутнім консультації з теми;
- реалізацію проекту скайп-консультування для малозабезпечених верств населення. Правову допомогу жителям віддалених населених пунктів області надали юристи Хмельницької обласної громадської організації «Подільська правова ліга» та Хмельницького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

В рамках Року англійської мови в Україні в бібліотеці пройшли заходи:

- свято містики та жахів **«Хеллоуїн»**, яке відбулося за участю представників програми обміну майбутніх лідерів Flex. Учасники свята в святкових костюмах грали в тематичні ігри, обговорювали традиції святкування Хеллоуїна в Україні та США, вирізали святкову атрибутику з гарбуза;
- засідання клубу англійською мовою **«English Speaking Club»** за темою **«Людські відносини»** про психологію відносин у соціумі;

- заняття з удосконалення знань англійської мови для держслужбовців за темою **«Неправильні дієслова»** про побудову речень з неправильними дієсловами;
- година по підготовці до здачі тесту SAT за темою **«Повторення вивченого»**;
- урок англійської мови для людей третього віку за темою **«Майбутні часи в англійській мові»** про правила вживання майбутніх часів в англійській мові.

З нагоди відзначення у 2016 році пам'ятних дат – 160-річчя від дня народження та 100-річчя від дня смерті Івана Франка, а також відзначення Року англійської мови в Україні Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека долучилась до літературного відеомарафону **«Для України наша любов»**. Всі шанувальники творчості письменника мали можливість взяти участь у відеомарафоні і прочитати улюблений твір на відео.

Перший вірш для відеомарафону англійською мовою прочитав Цимар Костянтин – студент 1 курсу Національної академії державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького.

З метою популяризації культури представників національних меншин Хмельниччини у бібліотеці під гаслом **«Польща і Україна завжди разом»** відбувся Тиждень польської культури.

В рамках тижня проведено:

- презентацію книжкової виставки «Польща і Україна завжди разом» про спільні та відмінні риси культур двох дружніх народів;
- вікторину «Чи знаєш ти Польщу?» про пам'ятки історії, культури та архітектури Республіки Польща;
- вечір-зустріч «Polski coraz bliżej» за участю учнів, студентів, курсантів навчальних закладів міста, які в дружній невимушеній обстановці представили елементи польської культури. Свої музичні доробки продемонстрували учасники аматорського колективу Хмельницького міського осередку Спілки поляків України, які в польських національних костюмах польською мовою виконали декілька народних пісень. Свято доповнювала ілюстрована виставка польської виставки та декору;
- літературний вечір «Чарівний світ польської поезії», у якому взяли участь поціновувачі творчості польських поетів. Учасники вечора декламували уривки з творів польських поетів, починаючи від епохи Середньовіччя і до Нового часу; перегляд документального фільму «Польща» про історію, державний устрій, географічні та економічні особливості, розвиток туризму в Республіці Польща.

До 81-ї річниці від дня народження у бібліотеці відбувся творчий вечір письменника, члена Національної спілки журналістів України, краєзнавця, фольклориста, мистецтвознавця Миколи Михайловича Кульбовського **«Невтомний краєзнавець, митець, літератор»**.

Присутні на заході ознайомилися із важливими віхами життєвого шляху М. Кульбовського та його творчим доробком. Це 40 окремих видань, більше 400 публікацій в альманахах, періодичних виданнях. Він автор передмов до книг інших авторів, а також упорядник, редактор та рецензент багатьох видань з питань мистецтва, культури, літератури.

Під час заходу звучали вітання від літераторів: Н. Шмурікової, В. Олійника, В. Захар'єва, Б. Кузіни; журналістів: В. Дмитрика, В. Грошка; подруги студентських літ В. Поліщук-Муштин.

Музичне вітання іменинник отримав від заслужених артистів України Валентини Щур, Марини Українець та студентів Хмельницького музичного училища ім. В. Заремби.

Присутні з великою зацікавленістю ознайомилися з книжковою виставкою літературного та краєзнавчого доробку М. Кульбовського **«Мистецький літописець Поділля»**, оздоблену вишитими рушниками його дружини Марії Олексіївни.

До Міжнародного дня економії проведено урок фінансової грамотності **«Управління власними грошима»**. В рамках заходу відбулася презентація сімейного посібника Тетяни Швець **«Грошовий фінансовий щоденник»**, який містить в собі 4 напрями роботи щодо фінансової грамотності. Автор книги, практикуючий бухгалтер, об'єктивний фінансовий радник акцентувала увагу присутніх на необхідності системного ведення обліку та аналізу власних доходів та витрат для покращення власного добробуту. Для студентів Хмельницького кооперативного коледжу та користувачів відділу представлено бібліографічний огляд літератури **«Ринок фінансових послуг»**.

В інформаційно-ресурсному центрі "Вікно в Америку" відбувся виступ американських музикантів Беннета Конесні та Едіт Голер. Виконавці присвятили себе збереженню старовинної, але живої традиції американської фольк-музики, якою вони професійно займаються майже все своє життя. Гости представили робочі пісні, старовинні танцювальні мелодії штату Мен та інших міст Сполучених Штатів Америки. Беннет та Едіт заспівали пісні з усіх куточків США і зіграли старовинні танцювальні мелодії на різних музичних інструментах, таких, як гітара, банджо, скрипка. Розповіли про своє захоплення та інтереси – це пісні, які в усьому світі співають під час роботи – так звані worksongs (робочі пісні). Цікавість Беннета і Едіт до робочих пісень має і цілком практичний аспект, тому що вони володіють невеликою сімейною фермою «Duckback Farm» у штаті Мен. Гости з США та усі присутні також прослухали і наші українські стародавні духовні та лірично-побутові пісні у виконанні молодіжного фольклорного гурту «Ладовиці» Хмельницької музичної школи № 2. Вечір відбувся у теплій, невимушеній обстановці; присутні довго не відпускали виконавців, їх цікавило не тільки музичне мистецтво, а й побут та сімейні традиції. Директор бібліотеки Надія Синиця привітала гостей із Сполучених Штатів Америки з приїздом у наше місто та вручила подарунки на згадку про їхнє перебування у місті Хмельницькому та у бібліотеці.

Підвищення кваліфікації

Керівник кіноклубу медіа-просвіти з прав людини Docudays UA Анжела Ямолук та модератор Олена Грицишина взяли участь у прес-конференції з нагоди відкриття XIII Мандрівного міжнародного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA у Хмельницькій області на базі ХОГО "Подільська правова ліга".

Методична робота

В рамках обласної програми **«Обласна бібліотека – бібліотекам села»** ОУНБ провела День обласної бібліотеки для працівників Летичівського району. Під час проведення присутні ознайомилися з презентаціями:

«Адміністративна реформа і бібліотеки: нові умови – нові виклики, нові рішення» директора бібліотеки Надії Синиці; **«Комплексний підхід до системи збереження бібліотечного фонду»** завідуючої відділу зберігання та реставрації бібліотечного фонду Вікторії Шелегеди;

«Обмін, організація та порядок розповсюдження документів в публічних бібліотеках області» завідуючої відділу комплектування та наукової обробки документів Ніни Онищук;

«Соціокультурна діяльність, як складова позитивного іміджу сучасної бібліотеки» завідуючої читальним залом Галини Лісогор.

Провідний бібліограф відділу наукової інформації та бібліографії Любов Марцонь провела практичне заняття **«Правила складання аналітичного бібліографічного опису»**.

Крім того фахівці бібліотеки ознайомили колег з Летичівського району з інформаційними ресурсами обласної бібліотеки **«Ресурси обласної універсальної наукової бібліотеки на задоволення інформаційних потреб жителів області»**.

Бібліотекою на базі Регіонального тренінгового центру проведено онлайн тренінг «Електронне урядування та доступ до інформації в бібліотеках» для працівників публічних бібліотек Старокостянтинівського району.

В рамках проведення учасники тренінгу прослухали консультацію «**Можливості використання е-послуг у роботі бібліотеки. Популяризація е-послуг серед громади**» та отримали консультативну допомогу «**Надання первинної юридичної допомоги у режимі скайп-зв'язку**» провідного бібліотекаря центру регіональної та правової інформації Оксани Шеїн; взяли участь у тренінгу «**Можливість та якість надання бібліотеками доступу користувачам до послуг електронного урядування. Використання каталогу електронних послуг на сайті ОУНБ**» та практичному занятті «**Електронне оформлення та подача документів на житлову субсидію**», які провела провідний методист відділу науково-методичної роботи та інновацій у бібліотечній справі Альона Гуменюк.

У Шепетівській районній бібліотеці відбулася презентація нових збірок членів літературно-мистецької студії “Доля” Леоніда Жмурка та Ольги Яцишиної.

Музейна справа

У Хмельницькому обласному краєзнавчому музеї відбулись музейні гостини «**У звичаях й традиціях народу ти душу свого краю пізнавай!**». Учні ЗОШ № 15 поринули у цікавий світ минулого, де разом з екскурсоводом побували у традиційній подільській хаті з піччю та мисником, приміряли на себе домотканий національний одяг, відчули музейний дух експонатів минулих століть, а також посмакували смачними пиріжками із печі.

У рамках проекту “Експонат місяця” музей презентує скульптурну групу “Джаз”, виготовлену у 1968 році майстром Іваном Мозалевським.

У Хмельницькому обласному художньому музеї відбулося відкриття виставки живопису “Свіжий вітер озера Комо” (Brezza Lariana) художнього об’єднання “UpArt” (м. Комо, Італія). На виставці представлено роботи дев’яти італійських художників, учасників творчого об’єднання “UpArt”: Аміко Марія (Amico Maria), Бонетта Сабріна (Bonetta Sabrina), Канната Кармела (Cannata Carmela), Фузаро Алессандро (Fusaro Alessandro), Джампіетрі Ліна (Giampietri Lina), Каммер Рут (Kammer Ruth), Маттіві Антоніетта (Mattivi Antonietta), Рупчік Марчелла (Rupsich Marcella), Тотіс Даніела (Totis Daniela). До експозиції увійшло 27 творів – це різноплановий живопис, який в переважній більшості презентує творчі пошуки митців у напрямку абстрактного живопису. Кожен з авторів пропонує своє суб’єктивне бачення, свої власні експерименти з формою і кольором. Так, у деяких роботах домінують виступає статус кольору, в інших – лінійно-формальний компонент. Художники використовують різні техніки, шукають мову, яка могла би з максимальною точністю висловити те, що становить емоційну реальність для кожного з них. Групу “UpArt” вісім років назад організувала одеська художниця Людмила Васильєва. Займаючись викладацькою діяльністю в Італії, вона об’єднала художників-живописців, які сповідували спільні ідеї, принципи в живописі. За час свого існування художнє об’єднання “UpArt” провело 15 виставок у місті Комо та його провінції, три виставки в Мілані. Дана виставка є другою за межами Італії, а саме – в Україні. Перша експонувалася у жовтні в Одеському художньому музеї.

У музейній галереї “На Проскурівській” відбулося відкриття виставки художниці Світлани Вербуховської “Палітра”. В експозиції представлено пейзажі та квіткові натюрморти. Всього 17 живописних творів періоду 2013-2016 років, створених у техніці олійного живопису.